

<https://doi.org/10.15407/econlaw.2024.02.105>

УДК 346+347

Оксана РОМАХОВА, канд. екон. наук, доц.,
науковий співробітник відділу проблем міжрегіонального співробітництва
Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень
імені В.К. Мамутова Національної академії наук України», м. Київ, Україна
(ID orcid.org/0000-0001-8828-3081)

Михайло ПЛЕТНЬОВ, канд. техніч. наук, доц.,
доцент кафедри економіки і підприємництва
Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, м. Київ, Україна
(ID orcid.org/0000-0002-8482-9419)

Вікторія ВАХЛАКОВА, канд. екон. наук, доц.,
доцент кафедри економіки і підприємництва
Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, м. Київ, Україна
(ID orcid.org/0000-0002-4991-9996)

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЧЕРЕЗ ПЛАТФОРМУ PROZORRO

Ключові слова: оцінка, результативність, закупівельна активність, територіальна громада, публічні закупівлі, Prozorro.

Розроблено алгоритм проведення оцінки результативності закупівельної активності територіальних громад через платформу Prozorro, визначено етапи та специфіку закупівельного процесу. Сформовано перелік показників визначення результативності закупівельної активності територіальних громад. Для оцінювання використано первинні коефіцієнти: кількісний, умовний, процедурний, моніторинговий, резервний, ефективності закупівель. Запропоновано визначення загального коефіцієнта закупівельної активності громади. Розроблено критерії віднесення громад до груп: високої результативності закупівельної активності; достатньої результативності закупівельної активності; недостатньої результативності закупівельної активності. Надано результати оцінювання результативності закупівельної активності громад Донецької й Луганської областей 2023 р. Визначено відмінність масштабів закупівель у громадах Луганської та Донецької областей в умовах воєнного стану та відносну (умовну) економію, яка зумовлена декількома чинниками. Розроблено пропозиції щодо підвищення результативності закупівельної активності громад для різних стейкхолдерів, які залучені до закупівельного процесу.

Цитування: Ромахова О., Плетньов М., Вахлакова В. Оцінювання результативності закупівельної активності територіальних громад через платформу Prozorro. *Економіка та право*. 2024. № 2. С. 105—117. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2024.02.105>

Вступ. Перед Україною, як і будь-якою демократичною країною, стоїть постійне завдання забезпечення ефективного використання державних ресурсів на користь суспільства. Одним із ключових інструментів для досягнення цієї мети є публічні закупівлі. Необхідність підтримки й розвитку ефективної системи публічних закупівель стає вкрай актуальною в умовах воєнного стану, постійних змін в економічній та політичній сферах, повоєнного відновлення.

Процес децентралізації державних закупівель в Україні є складним і багатогранним. Через розподіленість влади та функцій між різними рівнями уряду виникають як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку, децентралізація може сприяти більшій ефективності та прозорості у проведенні закупівель на рівні територіальних громад, забезпечуючи кращу відповідність до потреб конкретних громад. З іншого боку, відсутність єдиної стратегії та контролю може призвести до корупції та неефективного використання державних коштів.

Одним із ключових завдань є необхідність забезпечення балансу між децентралізацією та централізацією у системі державних закупівель. Важливо забезпечити належний контроль та координацію національного рівня, особливо у сферах, де ризики корупції є найвищими. Одночасно потрібно стимулювати ініціативу та відповідальність територіальних громад у здійсненні закупівель, сприяючи розвитку конкуренції та транспарентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з питань публічних закупівель в Україні показує, що тема є актуальною та такою, що широко обговорюється як серед українських, так і серед зарубіжних науковців. До розгляду проблематики публічних закупівель дослідники підходять з різних точок зору, включно з правовими, економічними, фінансовими та управлінськими аспектами. Так, Р.А. Джабраїлов, В.К. Малолітнева [1], А.В. Фаїзов [2] досліджують правові та організаційні аспекти проблематики публічних закупівель. А.О. Олефір визначає проблему публічних закупівель через призму європейського досвіду [3]. Н.С. Педченко, О.М. Кудаський, М.Г. Педченко [4] аналізують переваги та недоліки публічних закупівель. Н.Г. Синютка, О.Б. Курило, С.О. Москалюк [5] досліджують еволюцію публічних закупівель в Україні. О.В. Стащук, О.В. Борисюк, М.Б. Да-

цюк-Томчук, Н.В. Проць [6, 7] приділяють увагу особливостям здійснення публічних закупівель в умовах цифровізації і розглядають роль публічних закупівель в удосконаленні державних фінансів. Л.О. Петик, І.В. Бацман, А.О. Пантелеймоненко, А.І. Мілька, О. Павленко аналізують зміни, які відбулись у публічних закупівлях в Україні у воєнний час [8, 9]. В. Окуліч-Козарін, К. Мельник зосереджують увагу на фінансовому контролі та аудиті публічних закупівель територіальними громадами [10]. В.С. Кравців, І.З. Сторонянська комплексно розглядають розвиток територіальних громад, включно з ризиками, які виникають у процесі публічних закупівель [11]. О.І. Шалева [12], Т.О. Мулик, Н.Г. Здирко [13], Ф.П. Ткачик, К.В. Крисовата [14] зосереджують увагу на питаннях ефективності публічних закупівель. Розглядання проблеми публічних закупівель з інтердисциплінарної точки зору дає змогу зрозуміти комплексність цього процесу та знаходити ефективніші та стійкіші рішення.

Оцінка результативності процесу публічних закупівель територіальними громадами для ефективного використання бюджетних видатків є складним завданням, яке залишається недостатньо обґрунтованим, навіть попри значні дослідження у цій сфері.

Метою статті є визначення алгоритму оцінки закупівельної активності територіальних громад через платформу *Prozorro* та його апробація на прикладі громад Донецької й Луганської областей.

Результати дослідження. Ухвалення Закону України від 25.12. 2015 № 922-VIII «Про публічні закупівлі» прискорило впровадження електронної системи публічних закупівель *Prozorro*. З 1 квітня 2016 р. система *Prozorro* стала обов'язковою для центральних органів влади та монополістів, а з 1 серпня 2016 р. — для решти публічних замовників. Повномасштабне вторгнення та військовий стан в Україні внесли значні зміни в процедуру публічних закупівель. Територіальні громади, здійснюючи закупівельну активність як замовники товарів та послуг на платформі *Prozorro*, постійно стикаються зі значними складнощами, що спричинені цими об'єктивними причинами.

Під закупівельною активністю в цьому дослідженні розуміється сукупність дій та процесів, які містять планування, організацію

та здійснення закупівель товарів, робіт або послуг. Це поняття охоплює всі аспекти закупівельного процесу в організаціях або установах, включно з такими етапами:

1. Планування закупівель: визначення потреб організації в різних товарах, роботах або послугах на певний період часу. Це може містити аналіз поточних запасів, прогнозування попиту, оцінку бюджетних обмежень та визначення стратегій закупівель.

2. Пошук постачальників: відбір та оцінка потенційних постачальників товарів, робіт або послуг. Це може містити проведення тендерних процедур, оголошення конкурсів, переговори з потенційними постачальниками та оцінку їхньої пропозиції.

3. Укладання контрактів: проведення переговорів та укладання контрактів з обраними постачальниками. Це містить узгодження умов поставки, цін, термінів виконання та інших умов закупівлі.

4. Виконання контрактів: здійснення поставок товарів, проведення робіт або надання послуг відповідно до умов контракту.

5. Моніторинг та контроль: слідування за виконанням контрактів, контроль якості, вчасності та відповідності умовам, а також вирішення будь-яких проблем чи змін у ході виконання контракту.

Закупівельна активність є важливою складовою управління ресурсами організації та впливає на ефективність її діяльності, якість наданих послуг і товарів, а також на її фінансові результати.

Закупівельна активність територіальної громади характеризується рядом важливих особливостей та аспектів, які визначаються специфікою її діяльності, структурою та потребами. До таких аспектів належать:

1. Розмір та обсяги закупівель: розмір і обсяги закупівель територіальної громади можуть значно варіюватися залежно від розміру населеного пункту, його бюджетних можливостей і потреб населення. Наприклад, великі міста можуть мати значні обсяги закупівель для утримання комунальної інфраструктури, надання медичних та освітніх послуг тощо.

2. Сфери закупівель: закупівельна активність територіальної громади охоплює широкий спектр сфер, включно із закупівлею товарів (від офісного приладдя до спеціалізованого обладнання), роботами (будівництво, ремонтні

роботи тощо) та послугами (медичні, освітні, транспортні, комунальні тощо).

3. Бюджетні обмеження: закупівельна активність територіальної громади часто обмежується ресурсами місцевого бюджету. Це може впливати на обсяги закупівель, вибір постачальників і стратегії закупівельної діяльності.

4. Прозорість та відкритість: впровадження електронної системи публічних закупівель *Prozorro* сприяє підвищенню прозорості та відкритості у закупівельній діяльності територіальних громад, даючи змогу громадськості контролювати використання бюджетних коштів і забезпечувати конкурентність участі в тендерах.

5. Стратегії розвитку: закупівельна активність може бути також пов'язана з реалізацією стратегічних цілей територіальної громади, як-то: відновлення або розвиток інфраструктури, підтримка соціальних програм, екологічні заходи тощо.

З огляду на ці особливості, ефективне управління закупівельною активністю територіальної громади вимагає комплексного підходу, включно з розробкою стратегій закупівель, використанням сучасних електронних систем, співпрацею із громадськістю та ефективним фінансовим плануванням.

Оцінку закупівельної активності громад в межах проведеного дослідження пропонується проводити за таким алгоритмом (рис.1).

Перший етап оцінки закупівельної активності громади полягає у зборі та обробці аналітичної інформації щодо проведення закупівель через платформу публічних закупівель *Prozorro*. Для цього використовуються дані, розміщені на офіційному сайті (<https://prozorro.gov.ua/uk>), та сайті <https://public.tableau.com>).

Проблема аналітики даних щодо закупівель громадами може містити декілька аспектів, які важливо врахувати для покращення ефективності та прозорості закупівельної діяльності. Ось деякі з них:

1. Недостатність даних: фрагментарність та неконсистентність. Нерідко інформація про закупівлі громадами може бути розпорошеною на різних платформах або недоступною для публічного доступу. Наявні дані можуть мати різну якість та формат, що ускладнює їхнє оброблення та аналіз.

2. Відсутність стандартизації: класифікація та структура даних. Неоднозначність у класи-

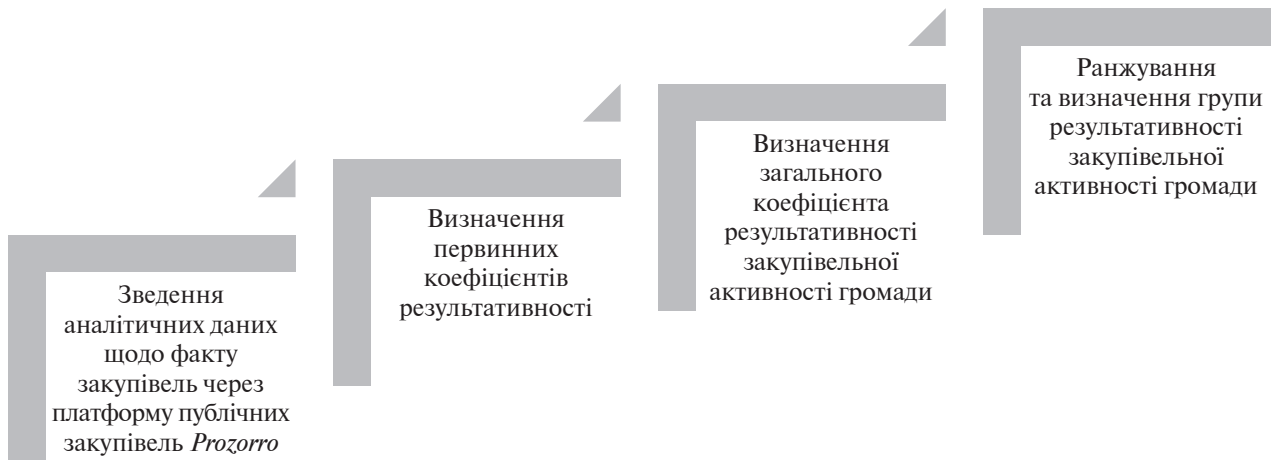

Рис. 1. Алгоритм (послідовність) оцінки закупівельної активності громади

фікації закупівельних даних може ускладнювати порівняння та аналіз результатів. Відсутність єдиної структури даних у різних громадах може ускладнювати їхнє об'єднання для аналітичних цілей.

3. Низький рівень аналітичної компетентності: недостатність кваліфікованих кадрів та складність (необізнаність) інструментів. Не всі громади мають достатньо кваліфікованих аналітиків, які б могли ефективно обробляти та аналізувати дані. Невідомість інструментів: відсутність знань про сучасні інструменти аналізу даних також може стати перешкодою в упровадженні аналітичних практик.

4. Брак прозорості й відкритості: недостатній доступ до даних, відсутність або фрагментарність звітності. Не завжди інформація щодо закупівель доступна для широкої громадськості та зацікавлених сторін, що ускладнює моніторинг і контроль. Недостатній рівень звітності може затримувати чи ускладнювати аналіз результатів закупівельної діяльності громад.

Для вирішення цих проблем важливо впроваджувати та підтримувати сучасні системи електронних закупівель, стандартизувати формат і класифікацію даних, надавати відкритий доступ до інформації, забезпечувати навчання та підтримку у розвитку аналітичних навичок у персоналу й громадськості. Також важливо сприяти розвитку культури прозорості та відкритості у владних органах і громаді загалом.

Перелік первинних даних, які необхідні для аналізу в межах запропонованого алгоритму, складається з таких показників: кількість ого-

лошених лотів загальна; кількість лотів, що відбулися; кількість скасованих лотів; очікувана вартість лотів, що відбулися; кількість учасників торгів; кількість зафіксованих скарг на торгах; кількість моніторингів торгів; кількість моніторингів із порушеннями; очікувана вартість неуспішних і скасованих лотів; чисельність мешканців громади; надходження коштів загального фонду на одного мешканця громади.

Запропонований перелік показників спрямований на забезпечення комплексності підходу для визначення результативності закупівельної активності територіальних громад. Як визначено, оцінка закупівельної активності громади має бути комплексною і враховувати різні аспекти, які впливають на ефективність та прозорість цього процесу. Ключові аспекти, які враховано для вибору показників, зводяться до:

- аналізування закупівельних даних. Оцінка загального обсягу закупівель та їхньої вартості за певний період часу допоможе зрозуміти масштаби закупівельної діяльності громади. Важливим є також визначити, які саме товари, роботи або послуги найбільше закуповуються громадою, і врахувати їхню стратегічну важливість;
- прозорості і відкритості. Оцінка доступності та якості інформації про закупівлі для громадськості та інших зацікавлених осіб. Важливо враховувати, наскільки процес закупівель є відкритим і транспарентним для широкого загалу населення та зацікавлених сторін;
- ефективності й конкурентності. Оцінка рівня конкуренції серед постачальників на торгах та аукціонах. Аналіз того, наскільки швидко

та ефективно здійснюються закупівлі, і як це впливає на результативність проєктів і програм;

- дотримання вимог і стандартів. Перевірка того, наскільки закупівлі відповідають законодавчим вимогам, включно з антикорупційними та антидискримінаційними нормами. Оцінка якості закупленого товару чи послуги та їхньої відповідності стандартам безпеки і якості;

- управління ризиками. Аналіз потенційних ризиків у закупівельному процесі та способів їхнього управління. Урахування можливостей виявлення та запобігання корупційним схемам і шахрайству в закупівлях;

Таблиця 1. Первинні коефіцієнти результативності закупівельної активності територіальної громади

Назва коефіцієнта	Умовне позначення	Розрахункова схема
Кількісний	k_q	Відношення кількості скасованих лотів і тих лотів, що не відбулися, до загальної кількості лотів
Умовний	k_c	Відношення суми економії до очікуваної вартості лотів закупівель
Процедурний	k_p	Відношення кількості поданих скарг до кількості учасників
Моніторинговий	k_m	Відношення кількості моніторингів із виявленими порушеннями до загальної кількості моніторингів
Резервний	k_r	Відношення очікуваної вартості неуспішних та скасованих лотів до очікуваної вартості лотів закупівель
Ефективності закупівель	k_e	Відношення суми закупівель до суми надходжень до загального фонду громади

- залучення зацікавлених сторін. Важливо враховувати думки та пропозиції громадськості, місцевих бізнесів та інших зацікавлених сторін у процесі аналізу та оцінки закупівельної активності;

- визначення аналітичної бази для запропонованого дослідження повної мірою враховує окреслені аспекти закупівельної активності територіальних громад і дає змогу провести комплексний аналіз та оцінку закупівельної активності громади, забезпечуючи ефективне управління цим процесом.

Другий етап запропонованого методичного підходу полягає у розрахунку шістьох первинних коефіцієнтів результативності, які наведено в табл. 1.

Для розрахунку загального коефіцієнта K_{pa} використовуються коефіцієнти: кількісний, умовний, процедурний, моніторинговий та резервний. Визначення коефіцієнта ефективності закупівель використовується для коригування групи результативності публічних закупівель, яка формується за результатами розрахунків загального коефіцієнта закупівельної активності громади.

За результатами розрахунку загального коефіцієнта закупівельної активності громади, пропонується провести групування громад за основними групами результативності: високої результативності закупівельної активності; достатньої результативності закупівельної активності; недостатньої результативності закупівельної активності. Граничні значення загального коефіцієнта закупівельної активності та значення коефіцієнта ефективності закупівель, які визначають групу результативності, наведено в табл. 2.

Аналіз загального коефіцієнта закупівельної активності громади рекомендовано проводити в динаміці для визначення тенденцій та роз-

Таблиця 2. Визначення групи закупівельної активності громади

Коефіцієнт ефективності закупівель	Загальний коефіцієнт закупівельної активності			
	$K_{pa} > 0,9$	$0,7 < K_{pa} < 0,89$	$0,4 < K_{pa} < 0,69$	$K_{pa} < 0,39$
$0 < k_e < 0,3$	висока	висока	достатня	недостатня
$0,31 < k_e < 0,6$	висока	достатня	достатня	недостатня
$0,61 < k_e < 1,0$	висока	достатня	достатня	недостатня
$k_e < 0$	достатня	достатня	недостатня	недостатня

робки пропозицій щодо удосконалення означеного напрямку роботи громади. Доцільним є також порівняння значень загального коефіцієнта закупівельної активності між громадами.

Загальний коефіцієнт закупівельної активності громади дає змогу оцінити рівень ефективності, транспарентності та економічної доцільності у проведенні закупівельних процедур. Цей показник містить різноманітні аспекти, які допомагають зрозуміти, наскільки успішно та результативно громада використовує публічні кошти в межах закупівельної діяльності.

Загальний коефіцієнт закупівельної активності громади дає змогу комплексно оцінити закупівельну діяльність громади і забезпечити покращення й оптимізацію цього процесу відповідно до стратегічних цілей і потреб спільноти.

Угрупування громад з урахуванням значень загального коефіцієнта закупівельної активності та коефіцієнта ефективності закупівель дає змогу отримати узагальнену картину стану закупівельної активності громад у розрізі області. Це дасть змогу приділити увагу публічним закупівлям у тих громадах, які потрапили в групу недостатньої результативності, вивчати досвід громад, які опинилися в групі високої результативності, підтримувати громади з недостатньою результативністю.

У межах запропонованого дослідження був проведений аналіз закупівельної активності територіальних громад Донецької та Луганської областей за 2023 р.

Станом на 01.01.2024 в Донецькій області налічується 46, а в Луганській області — 26 територіальних громад із різним статусом (під контролем української влади, тимчасово окуповані та територіальні громади, де ведуться активні бойові дії). Ситуація носить динамічний характер, співвідношення різних статусів громад постійно змінюється.

Однак кожна громада в аналізованих областях продовжує так чи інакше функціонувати, реалізовувати свої повноваження в межах законодавства. Більшість мешканців тимчасово окупованих громад і громад, де ведуться активні бойові дії, евакуйовано. Керівництво громадами здійснюється вже з місць релокації, а про це свідчить активність закупівельної діяльності на платформі *Prozorro* протягом 2023 р.

Як було визначено, аналіз показників закупівельної активності серед громад Донецької та Луганської областей проводився за період 2023 р. Перший етап оцінки закупівельної активності громад полягав у зведенні аналітичних даних щодо факту закупівель через платформу публічних закупівель *Prozorro*.

Первинний масив даних, які отримані за допомогою аналітичного інструменту *BI Prozorro* [15], становив: у Донецькій області — 852 факти (лоти) закупівель; у Луганській області — 313 фактів (лотів) закупівель.

Проблема в тому, що жоден нинішній аналітичний інструмент з аналізу публічних закупівель не структурує лоти та замовників за їхньою приналежністю до певних територіальних громад. Тому з самого початку постало завдання згрупувати отриманий масив даних відповідно до приналежності тієї чи іншої територіальної громади.

Наступним кроком було проведено суцільне дослідження щодо факту приналежності того чи іншого замовника до територіальної громади за допомогою інформаційних баз *YouControl* та *Opendatabot* [16].

За допомогою визначених інформаційних ресурсів, наявної інформації з *BI Prozorro* стосовно замовника (код ЄДРПОУ) і, спираючись на Постанову КМУ від 01.04.2022 № 397 «Про затвердження Порядку фінансового забезпечення діяльності військових адміністрацій», було сформовано таблиці зведених даних щодо закупівельної активності через платформу *Prozorro* територіальних громад Донецької та Луганської областей за 2023 р.

Такі показники як чисельність громади та надходження на одного мешканця отримано з інформаційно-аналітичної бази *Tableau Public* [17] від *U-LEAD*. «*U-LEAD* з Європою» — це програма співпраці між українським урядом, Європейським Союзом та його державами-членами (Німеччиною, Польщею, Данією та Словенією) у створенні багаторівневої системи управління, яка є прозорою, підзвітною та відповідає на потреби громадян України. Основна мета *U-LEAD* — підсилити спроможність ключових суб'єктів та зацікавлених сторін на національному, регіональному та місцевому рівнях для розширення можливостей місцевого самоврядування в громадах, зокрема і в часи війни та відбудови.

Аналіз зведених даних щодо закупівельної активності територіальних громад свідчить про

відмінності в масштабах закупівель у громадах Луганської та Донецької областей в аналізований період (табл. 3).

У структурі оголошених публічних торгів за класом *CVP* лота (агреговано) в громадах Луганської області найбільшу частку займають лоти з «30190000-7 Офісне устаткування та приладдя різне» — 28,8 %, лоти з «72260000-5 Послуги, пов'язані з програмним забезпеченням» — 25,7 % та лоти з «30230000-0 Комп'ютерне обладнання» — 21,5 %. Така структура оголошених лотів підтверджує факт релокації підприємств, організацій й установ громад Луганської області й облаштування нових місць роботи.

Переважає більшість лотів громад Луганської області має діапазон очікуваної вартості до 50,0 тис. грн (82,05 %), і лише 7,08 % оголошених лотів мають діапазон очікуваної вартості вищий за 100,0 тис. грн. Нагальною потребою стає необхідність упорядкування публічних закупівель в країні з уточненням у бік збільшення порогових сум для оголошення торгів.

Структура оголошених лотів публічних закупівель громадами Донецької області суттєво відрізняється від структури лотів публічних закупівель громадами Луганської області. Вибірка за класом *CVP* лота (агреговано) серед громад Донецької області становить 643 класи.

Структура оголошених лотів за класом *CVP* в громадах Донецької області свідчить про те, що частина громад області залишається під контролем української влади, продовжують функціонувати підприємства, організації та установи в громадах, провадяться закупівлі

електричної енергії, паливно-мастильних матеріалів, здійснюється поточний ремонт техніки. У структурі оголошених лотів за класом *CVP* у громадах Донецької області не можна визначити переважальну кількість за певним класом. У відсотковому вимірі різні класи *CVP* становлять від 2,8 % до 0,01 % загальної структури закупівель.

Структура оголошених лотів публічних торгів громадами Донецької області за критерієм діапазону очікуваної вартості має певні відмінності. Передбачено, що й структура оголошених лотів за критерієм діапазону очікуваної вартості в закупівлях громад Донецької області має певні відмінності. Більшість лотів громад Донецької області має діапазон очікуваної вартості до 50,0 тис. грн (71,6 %), а 17,2 % оголошених лотів мають діапазон очікуваної вартості вищий за 100,0 тис. грн.

Слід окремо звернути увагу на дані щодо умовної економії сум договорів, укладених громадами. Загальна різниця за цими показниками у громадах Луганської області становить 180,4 млн грн, або 21,3 %. Загальна різниця за означеними показниками у громадах Донецької області становить 28,7 млн грн, або 0,4 %. На жаль, жоден наявних аналітичний інструмент не дає змоги агреговано визначити причини виникнення різниці. Стосовно аналізованих громад можна зробити припущення, що умовна економія зумовлена декількома чинниками:

- унаслідок оголошення публічних торгів, учасники торгів дійсно запропонували конкурентнішу ціну лоту, що дало змогу отримати пряму економію замовникам з аналізованих громад;

Таблиця 3. Зведені дані щодо закупівельної активності через платформу *Prozorro* громад Луганської та Донецької областей, 2023 р.

Область	Кількість лотів, що не відбулись	Кількість скасованих лотів	Кількість оголошених лотів	Очікувана вартість, млн грн	Поточна сума договорів, млн грн	Умовна економія, млн грн	Кількість учасників	Кількість скарг	Кількість моніторингів	Кількість моніторингів з порушеннями	Очікувана вартість неуспішних та скасованих лотів, млн грн
Луганська	115	49	3449	845,8	665,4	180,4	1891	10	75	36	158,3
Донецька	346	259	31220	7244,2	5646,9	28,8	11771	15	122	101	348,6

- унаслідок обмеженого фінансування, замовники з аналізованих громад не виконали повністю умов договору, розрахунок з учасниками не завершений, що й спричинило виникнення розбіжностей з очікуваних сум та сум поточних договорів.

Дослідження аналітичної бази вибірки щодо скасованих та неуспішних лотів (торгів), які було оголошено громадами Луганської та Донецької областей, виявив таке. Серед скасованих та неуспішних лотів, які було оголошено на публічних торгах через платформу *Prozorro* 2023 р. аналізованими громадами в Луганській та Донецькій областях, значне місце займають офісна комп'ютерна техніка, паливно-мастильні матеріали, автомобільний транспорт, медичне устаткування, генераторні пристрої, автомобільні шини тощо.

Треба зазначити, що серед скасованих лотів на оголошені публічні торги через платформу *Prozorro* 2023 р. аналізованими громадами в Луганській та Донецькій областях відслідковуються ті закупівлі, які створили певний негативний резонанс у публічному просторі України, на які звернено увагу громадськості заявами та публікаціями у медіапросторі, соціальних мережах. Так, фіксуємо ситуацію, що публічний розголос нераціональних закупівель спонукає замовників (підприємства, установи та організації територіальних громад) скасовувати оголошені публічні закупівлі.

Звернення уваги громадськості, обговорення нераціональності витрачання бюджетних коштів у публічному просторі є однією з умов для проведення моніторингових заходів публічних закупівель з боку ДАСУ. Привертає увагу той факт, що майже кожний другий проведений аудит у громадах Луганської області відбувався 2023 р. з фіксацією порушень (48 %). У громадах Донецької області відсоток моніторингових заходів публічних закупівель з виявленими порушення ще більший (82,8 %), тобто 4 із 5 проведених аудитів виявляли порушення щодо організації та проведення закупівельної діяльності в громадах Донецької області. Виявлений факт свідчить про недостатньо відповідальне ставлення громад до проведення закупівельної діяльності. Виявлення причин такого становища може бути напрямом окремого дослідження. Серед основних можливо виокремити такі: брак фахівців означеного напрямку, невідомість у нормативно-правовій базі пуб-

лічних закупівель, наявність корумпованої складової під час організації та проведення торгів. Усі ці чинники знижують загальний рівень результативності закупівельної активності громад, що зі свого боку уповільнює процеси відбудови громад, знижує рівень довіри до установ й організацій громад, зневірює мешканців громад у ефективності і результативності місцевої влади загалом. Вимірювання показників результативності закупівельної активності громад дасть змогу звести до мінімуму зазначені негативні прояви.

На другому етапі оцінювання результативності закупівельної активності територіальних громад Луганської та Донецької областей 2023 р. було розраховано шість первинних коефіцієнтів результативності, загальний коефіцієнт результативності та визначено рейтинг громади щодо результативності закупівельної активності у областях за 2023 р.

Аналіз результатів розрахунку коефіцієнта результативності кількісного (k_q), який показує відношення кількості скасованих лотів і тих лотів, що не відбулися, до загальної кількості лотів, оголошених громадою на платформі публічних закупівель, дав змогу визначити таке.

Значення k_q серед усіх аналізованих громад двох областей має інтервал коливань у межах інтервалу від 1,0 до 0,87, що свідчить про наявність неуспішних і скасованих лотів (торгів) здебільшого серед аналізованих громад.

Водночас вісім громад Луганської області і вісім громад Донецької області мають $k_q = 1,0$. Однак у відносному значенні цей показник значно гірший в Луганській області (30,8 %), як порівняти з проявом цього показника в Донецькій області (17,8 %). Це означає, що кожна третя громада в Луганській області і кожна майже шоста громада в Донецькій області мають недоліки стосовно організації та проведення закупівельної активності через платформу *Prozorro* 2023 р.

Також потрібно звернути увагу на найнижчий показник кількісного коефіцієнта ($k_q = 0,7778$), що отриманий за даними закупівель у Лозно-Олександрівській громаді Луганської області. Під час оголошення 18 лотів на закупівлю паливно-мастильних матеріалів, три лоти визнані такими, що не відбулися та мають статус неуспішних, а перший лот скасовано.

Аналіз результатів розрахунків коефіцієнта результативності умовного (k_c), який показує

пряму та умовну економію коштів під час публічних закупівель, свідчить про те, що в межах порогового значення знаходяться значення цього коефіцієнта в 17 громадах Луганської області (65,4 %). Це свідчить про наявність реальної економії витрачання бюджетних коштів у цих громадах або відтермінування оплати за договорами. Дев'ять громад Луганської області мають надпорогові значення розрахованого коефіцієнта. Щодо кожної громади слід окремо досліджувати причини такого стану, але до загальних причин, притаманних кожній з цієї категорії громад, треба віднести недостатність фінансування 2023 р. Критичне значення ($k_c = 1,5987$) має Попаснянська громада Луганської області.

У межах порогового значення знаходяться значення коефіцієнта результативності умовного в 37 громадах Донецької області (82,2 %), це значно краще, ніж в громадах Луганської області. Частково це можна пояснити тим, що частина громад Донецької області перебуває під контролем української влади, й питання недостатності фінансування вирішуються швидше. Особливий випадок спостерігається зі значенням коефіцієнта результативності умовного ($k_c = 0,9971$) у Світлодарській територіальній громаді. У результаті проведених публічних закупівель громаді не вдалося зекономити бюджетні кошти, ба більше, виникла перевитрата. Сума доволі незначна (790,00 грн), але, як факт, — зафіксована в аналітичній системі.

Коефіцієнт результативності процедур (k_p) вказує на наявність скарг з боку учасників на конкурентні аспекти процедури оголошених публічних закупівель у громадах. Три громади в Луганській області, а саме: Білолуцька, Лисичанська та Попаснянська, мають значення цього показника менше 1,0 унаслідок зафіксованих скарг та перевірок АМКУ. 88,5 % громад Луганської області притримуються конкурентних умов процедури публічних закупівель.

У Донецькій області шість громад (13,3 %) мали перевірки АМКУ внаслідок скарг, поданих учасниками, а саме: Добропільська, Краматорська, Покровська, Селидівська, Слов'янська та Шахівська територіальні громади.

Коефіцієнт результативності моніторинговий (k_m) визначає співвідношення загальної кількості моніторингів, проведених ДАСУ в аналізований період, до кількості моніторингів із виявленими порушеннями. Значення

коефіцієнта результативності моніторингового (k_m) варіюється в інтервалі від -1 до 1 . Від'ємне значення коефіцієнта свідчить про те, що всі проведені моніторинги в громаді були з виявленими порушеннями. Громади, в яких моніторингів в аналізованому періоді не відбувалось або проведені моніторинги не виявили порушення, мають значення $k_m = 1$.

50 % громад Луганської області отримали значення коефіцієнта результативності моніторингового $k_m = 1$, а водночас тільки в Станично-Луганській та Лозно-Олександрівській громаді зафіксовано факти проведення моніторингу ДАСУ без виявлення порушень. В інших громадах з високим значенням аналізованого коефіцієнта результативності моніторинг не було проведено. Тобто можна стверджувати, що в цих громадах закупівельна активність відбувається у правовому полі й не потрапляє під критерії автоматичних індикаторів ризику, які визначені ДАСУ. Кримінська, Лисичанська, Рубіжанська, Старобільська та Широківська громади Луганської області (19,2 %) отримали значення аналізованого коефіцієнта $k_m = -1$, тому що в результаті всіх проведених моніторингів були зафіксовані порушення.

53 % громад Донецької області отримали значення коефіцієнта результативності моніторингового $k_m = 1$. Без виявлення порушень проведено моніторинги в Андріївській, Іллінській, Новгородівській та Шахівській громадах Донецької області. 30 % громад Донецької області отримали значення коефіцієнта результативності моніторингового $k_m = -1$. Така суттєва розбіжність у результатах в областях пояснюється значною відмінністю у кількості й сумах оголошених публічних закупівель.

Коефіцієнт ефективності закупівель (k_e) показує співвідношення закупівель й надходжень на одного мешканця громади. Коливання значення аналізованого показника в громадах Луганської області знаходиться в інтервалі від $+0,9613$ (Міловська громада) до $-3,8589$ (Широківська). Коливання значення аналізованого показника в громадах Донецької області знаходиться в інтервалі від $+0,9990$ (Хлібодарівська громада) до $-2,2585$ (Сіверська громада). Потрібно розуміти, що найбільші позитивні значення коефіцієнтів можуть свідчити про те, що громада взагалі не здійснює закупівель або не проводить публічних закупівель через платформу Prozorro. Від'ємні значення коефіцієнта ефек-

тивності закупівель у громадах показують, що громади витрачають значно більше коштів, ніж можуть зібрати з податкових і прирівняних до них надходжень. Значні публічні закупівлі в таких громадах, які є тимчасово окупованими, повинні бути обґрунтованими. Можливо, що ситуація з від'ємним значенням коефіцієнта ефективності спричинена відсутністю чіткої інформації в межах аналітичних даних платформи *Prozorro* щодо джерел фінансування тієї чи іншої закупівлі, яку оголошено громадою.

Проведені розрахунки первинних коефіцієнтів результативності дали змогу розрахувати загальний коефіцієнт результативності закупівельної активності громад Луганської та Донецької областей через платформу *Prozorro* 2023 і визначити групу результативності громади в межах області.

Найвище значення загального коефіцієнта результативності закупівельної активності через платформу *Prozorro* 2023 р. в Луганській області отримали шість територіальних громад: Новоайдарська, Марківська, Нижньотеплівська, Нижньодуванська, Міловська та Коломийчеська. Найнижче значення загального коефіцієнта результативності закупівельної активності отримали Красноріченська, Кремінська, Старобільська, Широківська, Рубіжанська, Попаснянська та Лисичанська громади.

Загалом за результатами закупівельної активності через платформу *Prozorro* 2023 р., 42,2 % громад Луганської області потрапили у групу високої результативності, 46,2 % — у групу достатньої результативності, а 11,6 % (три територіальні громади) опинилися у групі недостатньої результативності.

Найвище значення загального коефіцієнта результативності закупівельної активності через платформу *Prozorro* 2023 р. в Донецькій області отримали 18 територіальних громад (40,0 % від загальної кількості). Кількість громад у Донецькій області із загальним коефіцієнтом результативності нижчим за 0,7 становила 28,8 % (13 територіальних громад).

Висновки. Сформований алгоритм оцінки закупівельної активності територіальних громад дав змогу отримати рейтинги громад, які характеризують результативність закупівельної активності громад саме у сфері публічних закупівель через платформу *Prozorro* 2023 р. Загальний рейтинг визначений з урахуванням: наяв-

ності (відсутності) фактів неуспішних або скасованих лотів (торгів); наявності (відсутності) скарг на замовника, рішення АМКУ; наявності (відсутності) виявлених порушень під час моніторингу ДАСУ; наявності (відсутності) економії (відтермінування оплати) коштів за укладеними договорами; вагомість сум, які стосуються неуспішних та скасованих лотів (торгів); наявності можливості в громаді відшкодувати суми закупівель власними надходженнями.

Отримані рейтинги не варто оцінювати з позиції сум закупівель, розміру громади, наявності вагомих надходжень до бюджету громади. Саме ранжування носить умовних характер. Розробка рекомендацій громадам повинна спиратися на аналіз отриманих значень первинних показників результативності закупівельної активності, визначення шляхів покращення цього напрямку діяльності громади.

До основних пропозицій, які були запропоновані до впровадження у результаті проведеного дослідження, слід віднести такі:

1. *Prozorro*: удосконалити платформу *Prozorro* з можливістю здійснення відбору за ознакою «кодіфікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад — КАТОТТГ», що дасть змогу коректніше будувати масиви аналітичних даних для проведення аналізу закупівельної активності громад; уніфікувати вимоги до подання інформації щодо замовника лотів (торгів) з урахуванням обов'язкової ознаки приналежності до певної територіальної громади.

2. *ВІ Prozorro*: виокремити в аналітичній базі на платформі *Prozorro* та у системах обробки аналітичних даних, зокрема в системі *ВІ Prozorro* закупівель, які відбуваються коштом державного та місцевих бюджетів окремо, що дасть змогу відслідковувати напрями витрачання коштів з урахуванням джерел фінансування.

3. ДАСУ, АМКУ: формувати звітності щодо проведених процедур перевірки та моніторингу закупівель підприємствами, установами та організаціями не тільки щодо областей України, а й з урахуванням кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад — КАТОТТГ, що дасть змогу підвищити якість дослідження закупівельної активності громад.

4. Територіальним громадам: сформувати реєстр підприємств та установ, засновником яких є територіальна громада, та оприлюднити

на офіційному сайті громади. Це спростить процедуру та збільшить рівень транспарентності, що сприятиме запобіганню корупції, підвищенню довіри громадськості до місцевої влади та ефективному використанню публічних ресурсів; організувати розрахунок і налагодити постійний внутрішній моніторинг за зміною первинних коефіцієнтів результативності закупівельної активності громади з урахуванням розробленого методичного підходу; організувати постійне навчання персоналу, до посадових обов'язків якого належить робота з тендерною документацією та платформою *Prozorro*.

Перспективи подальших досліджень. Результативні закупівлі територіальними громадами в період воєнного стану та повоєнний період відбудови відіграють важливу роль у відновленні економіки, соціально-економічному розвитку та зміцненні демократичних інститутів в Україні. За умови відкриття статистичних даних та формування узагальненої статистичної інформації щодо окремої територіальної громади, доречно доповнити запропонований алгоритм оцінки результативності закупівельної активності фінансовими показниками, що і означає напрям подальших досліджень.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Джабраїлов Р.А., Малолітнева В.К. Публічні закупівлі як засіб державного регулювання господарської діяльності та реалізації цілей сталого розвитку. *Право України*. 2019. № 8. С. 47—64. <http://dx.doi.org/10.33498/loiu-2019-08-047>
2. Фаїзов А.В. Особливості організації проведення публічних закупівель в Україні. *Проблеми економіки*. 2020. № 2. С. 160—165. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-2-160-165>
3. Олефір А.О. Проблеми публічних закупівель крізь призму європейського досвіду. URL: https://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=tipp_2017_1_7 (дата звернення: 10.01.2024).
4. Педченко Н., Кудаський О., Педченко М. Публічні закупівлі в Україні: переваги та недоліки. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2023. № 2 (108). С. 31—35. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-2-4>
5. Синютка Н., Курило О., Москалюк С. Еволюція публічних закупівель в Україні. *Молодий вчений*. 2021. № 4 (92). С. 314—318. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-4-92-67>
6. Стащук О.В., Борисюк О.В., Дацюк-Томчук М.Б. Особливості публічних закупівель в ЄС в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-4>
7. Стащук О.В., Борисюк О.В., Проць Н. Державні закупівлі та їх роль в удосконаленні державних фінансів України. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2022. № 3 С. 37—43. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-03-37-43>
8. Петик Л.О., Бацман І.В. Публічні закупівлі в умовах воєнного стану. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 9. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-08-03>
9. Пантелеймоненко А., Мілька А., Павленко О. Публічні закупівлі в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 51. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-20>
10. Окуліч-Козарін В., Мельник К. Публічні закупівлі як об'єкт аудиту та управління об'єднаними сільськими територіальними громадами в умовах децентралізації. *Облік і фінанси*. 2021. № 3 (93). С. 142—148. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-3\(93\)-142-148](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-3(93)-142-148)
11. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку / за ред. Кравців В.С., Сторонянської І.З. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України, 2020. 531 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»). URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20200001.pdf> (дата звернення: 10.01.2024).
12. Шалева О.І. До питання оцінювання ефективності публічних закупівель. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 38. С. 69—77. <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-38-09>
13. Мулик Т.О., Здирко Н.Г. Методичний інструментарій аналізу публічних закупівель. *Ефективна економіка*. 2020. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/70.pdf (дата звернення: 10.01.2024).
14. Ткачик Ф.П., Крисовата К.В. Ефективність функціонування публічних закупівель в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/op=1&z=8044> (дата звернення: 10.01.2024).
15. Інформаційна система сайту Prozorro. URL: <http://bi.prozorro.org> (дата звернення: 10.01.2024).
16. OPENBUDGET. Державний вебпортал бюджету для громадян. URL: <http://openbudget.gov.ua/> (дата звернення: 10.01.2024).
17. Інформаційно-аналітична база Tableau Public від U-LEAD. URL: <https://public.tableau.com/app/profile/ulead/viz> (дата звернення: 10.01.2024).

Надійшла 12.01.2024

REFERENCES

1. Dzhabrailov R.A., Malolitneva V.K. Publichni zakupivli yak zasib derzhavnoho rehuliuвання hospodarskoi diialnosti ta realizatsii tsilei staloho rozvytku. *Pravo Ukrainy*. 2019. No. 8. P. 47-64. <http://dx.doi.org/10.33498/louu-2019-08-047> [in Ukrainian].
2. Faizov A.V. Osoblyvosti orhanizatsii provedennia publichnykh zakupivel v Ukraini. *Problemy ekonomiky*. 2020. No. 2. P. 160-165. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-2-160-165> [in Ukrainian].
3. Olefir A.O. Problemy publichnykh zakupivel kriz pryzmu yevropeiskoho dosvidu. URL: https://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=tipp_2017_1_7
4. Pedchenko N., Kudatskyi O., Pedchenko M. Publichni zakupivli v Ukraini: perevahy ta nedoliky. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriya "Ekonomichni nauky"*. 2023. No. 2 (108). P. 31-35. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-2-4> [in Ukrainian].
5. Syniutka N., Kurylo O., Moskaliuk S. Evoliutsiia publichnykh zakupivel v Ukraini. *Molodyi vchenyi*. 2021. No 4 (92). P. 314-318. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-4-92-67> [in Ukrainian].
6. Stashchuk O.V., Borysiuk O.V., Datsiuk-Tomchuk M.B. Osoblyvosti publichnykh zakupivel v YeS v umovakh tsyvrovizatsii. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2023. No. 47. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-4> [in Ukrainian].
7. Stashchuk O.V., Borysiuk O.V., Prots N. Derzhavni zakupivli ta yikh rol v udoskonalenni derzhavnykh finansiv Ukrainy. *Ekonomichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*. 2022. No. 3. P. 37-43. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-03-37-43> [in Ukrainian].
8. Petyk L.O., Batsman I.V. Publichni zakupivli v umovakh voiennoho stanu. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: ekonomika ta upravlinnia*. 2023. No. 9. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-08-03> [in Ukrainian].
9. Panteleimonenko A., Milka A., Pavlenko O. Publichni zakupivli v umovakh voiennoho stanu. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2023. No. 51. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-20> [in Ukrainian].
10. Okulich-Kozarin V., Melnyk K. Publichni zakupivli yak ob'ekt audytu ta upravlinnia obiednanykh silskymy terytorialnymy hromadamy v umovakh detsentralizatsii. *Oblik i finansy*. 2021. No. 3 (93). P. 142-148. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-3\(93\)-142-148](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-3(93)-142-148) [in Ukrainian].
11. Terytorialni hromady v umovakh detsentralizatsii: ryzyky ta mekhanizmy rozvytku / za red. Kravtsiva V.S., Storonianskoi I.Z. Lviv: DU "Instytut rehionalnykh doslidzhen imeni M.I. Dolishnoho NAN Ukrainy, 2020. 531 p. (Seriia "Problemy rehionalnoho rozvytku"). URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20200001.pdf> [in Ukrainian].
12. Shaleva O.I. Do pytannia otsiniuvannia efektyvnosti publichnykh zakupivel. *Pidpriemnytstvo i torhivlia*. 2023. No. 38. P. 69-77. <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-38-09> [in Ukrainian].
13. Mulyk T.O., Zdyrko N.H. Metodychni instrumentarii analizu publichnykh zakupivel. *Efektyvna ekonomika*. 2020. No. 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/70.pdf [in Ukrainian].
14. Tkachyk F.P., Krysovata K.V. Efektyvnist funktsionuvannia publichnykh zakupivel v Ukraini. *Efektyvna ekonomika*. 2020. No. 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/op=1&z=8044> [in Ukrainian].
15. Informatsiina systema saiturozorro. URL: <http://bi.prozorro.org> [in Ukrainian].
16. OPENBUDGET. Derzhavnyi vebportal biudzhetu dlia hromadian. URL: <http://openbudget.gov.ua/> [in Ukrainian].
17. Informatsiino-analitychna baza Tableau Public vid U-LEAD. URL: <https://public.tableau.com/app/profile/ulead/viz> [in Ukrainian].

Received 12.01.2024

Oksana ROMAKHOVA

State Organization “V.K. Mamutov Institute of Economic
and Legal Research of the National Academy of Sciences of Ukraine”, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0001-8828-3081

Mikhailo PLIETNOV

East Ukrainian National University. V. Dahl, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-8482-9419

Victoria VAKHLAKOVA

East Ukrainian National University. V. Dahl, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-4991-9996

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF PROCUREMENT ACTIVITY OF TERRITORIAL COMMUNITIES THROUGH THE PROZORRO PLATFORM

The article develops an algorithm for assessing the effectiveness of the procurement activity of territorial communities through the Prozorro platform, defines the stages and specifics of the procurement process, identifies the primary coefficients of effectiveness of the procurement activity of the territorial community and highlights the sources of collecting information for evaluation. The list of indicators is aimed at ensuring a comprehensive approach to determining the effectiveness of procurement activity of territorial communities. Primary coefficients were used for evaluation: quantitative, conditional, procedural, monitoring, reserve, procurement efficiency. A definition of the general coefficient of procurement activity of the community has been proposed, which allows to comprehensively assess the procurement activity of the community and ensure the improvement and optimization of this process in accordance with the strategic goals and needs of the community. Criteria for assigning communities to groups have been developed: high effectiveness of procurement activity; sufficient effectiveness of procurement activity; insufficient effectiveness of procurement activity. The results of the assessment of the effectiveness of procurement activity of communities in Donetsk and Luhansk regions in 2023 are highlighted. For example, six hromadas (Novoaidarska, Markivska, Nyzhnyoteplyvska, Nyzhniioduvanska, Nyzhniioduvanska, Milovska and Kolomiychyska) received the highest value of the overall coefficient of effectiveness of procurement activity in the Luhansk Oblast, with the lowest Seven communities (Krasnorichenska, Kreminska, Starobil'ska, Shyrokiiv'ska, Rubizhne, Popasna and Lysychansk communities) were important. The difference in the scale of procurement in the communities of Luhansk and Donetsk regions under martial law and the relative (conditional) savings, which are due to several factors, are determined. Proposals have been developed to increase the effectiveness of the procurement activity of communities for various stakeholders involved in the procurement process.

Keywords: evaluation, effectiveness, procurement activity, territorial community, public procurement, Prozorro.